

- At overvære undervisningen på alle klassetrin, da indtrykket af undervisningen på denne måde vil være mest fyldestgørende.
- At drøfte skolens undervisning med den eksterne tilsynsførende.
- At se på, hvilke overvejelser skolen har gjort sig over, hvordan den pædagogisk og fagligt lever op til kravet om en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- At se på, hvorvidt skolen har kendskab til, hvilke mål undervisningen i folkeskolen skal leve op til.
- At vurdere, hvorvidt lærerne har tilstrækkelige pædagogiske og faglige kvalifikationer til at varetage en forsvarlig undervisning.
- At vurdere, hvorvidt undervisningen kvalificerer eleverne til et videre uddannelsesforløb, herunder om generelle kompetencer (som evnen til at arbejde sammen med andre eller arbejde projektorienteret) udvikles i tilstrækkelig grad.
- At vurdere skolens samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR).
- At inddrage PPR for at få foretaget standpunktsprøver af eleverne.

Til nr. 7

Forslaget indebærer, at hvis ministeren på baggrund af et yderligere tilsyn skønner, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen giver en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, eller at skolen lever op til kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, kan skolen ikke være en fri grundskole i lovens forstand, og statstilskuddet til skolen bortfalder.

Dette skøn må udøves inden for de rammer, der følger af forvaltningsrettens almindelige principper om saglige hensyn og om begrundelse for en afgørelse. Der vil bl.a. skulle lægges vægt på grovhed og omfang af de aktiviteter, der giver anledning til at anvende denne sanktion over for en fri grundskole. Det vil således være en forudsætning, at overtrædelsen har en ikke ubetydelig vægt i forhold til skolens samlede virksomhed, således at der er proportionalitet mellem overtrædelsen og retsvirkningen.

En afgørelse om bortfald af tilskud for en skole må derfor træffes på et velunderbygget grundlag, hvor skolen først skal have haft mulighed for at rette op på de kritisable forhold efter derom givet påbud efter § 24 a i lov om frie grundskoler. Som det følger af forvaltningsloven, skal skolen desuden have haft lejlighed til at udtale sig om alle sagens faktiske omstændigheder.

Bemyndigelsen i § 9, stk. 6, tænkes anvendt for skoler, der efter undervisningsministerens vurdering ikke på tilstrækkelig måde kan sandsynliggøre, at lovens krav til undervisningen er opfyldt. Ministeren kan ved sin stillingtagen inddrage alle forhold, der har betydning for bedømmelsen af, om kravene til undervisningen er overholdt. Ministeren kan navnlig lægge vægt på, hvordan den, der har udført det yderligere tilsyn, vurderer, om kravene er overholdt, idet det må lægges til grund, at ministeren har udpeget en person eller en myndighed, hvis indgående kendskab til folkeskolen er åbenlys. Hidtil har ministeren bedt den lokale kommunalbestyrelse, der også direkte er ansvarlig for folkeskolen i kommunen, om at føre det yderligere tilsyn. I praksis er tilsynet blevet udført af personale fra skoleforvaltningen, som således har det bedste grundlag for at sammenligne kvaliteten af undervisningen direkte. Ministeren vil også kunne udpege andre særligt kyndige personer.

Ved udøvelsen af ministerens skøn skal det klart fremgå, på hvilke præmisser skønnet udøves. I den konkrete vurdering af, om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet om at give en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, kan ministeren lægge vægt på, hvilke metoder og materialer der anvendes i undervisningen, på time- og fagfordelingen samt på lærernes reelle kvalifikationer. Disse forhold er fortsat den frie grundskoles eget valg, men de kan være af en karakter, så eleverne ikke kan opnå en tilstrækkelig faglig eller alsidig indsigt i fagene.

Med hensyn til en vurdering af, hvorvidt kravet om, at en skole skal forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, er opfyldt, kan ministeren bl.a. lægge vægt på de forhold, der er nævnt i bemærkningerne til lovforslagets nr. 1.

Det er endvidere hensigten med forslaget at fastslå, at hensynet til elevernes uddannelse (kravet i lovens § 1, stk. 1, 1. pkt.) og hensynet til deres forberedelse til at leve i et samfund med frihed og folkestyre (det nye krav i lovens § 1, stk. 1, 2. pkt.), må gå forud for hensynet til videreførelsen af en skole, hvor der er opstået tvivl om undervisningens kvalitet, og hvis tilsynet finder, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at undervisningen lever op til lovens krav.

Hvad enten det yderligere tilsyn undersøger, om undervisningen står mål med folkeskolens, eller om skolen lever op til kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, skal der lægges en samlet vurdering af skolens virksomhed til grund for afgørelsen. Enkelstående undervisningsforløb eller episoder vil ikke i sig selv være tilstrækkeligt